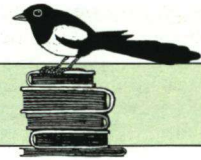

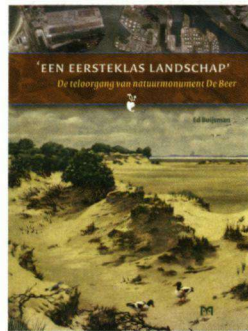
Nieuwe Uitgaven

'Een eersteklas landschap' – De teloorgang van natuurmonument De Beer

Er lag eens een vogelrijk natuurgebied aan de monding van de Nieuwe Waterweg. Dit lijkt een openingszin van een sprookje. Lang geleden moet dat sprookje waar geweest zijn. Tot die conclusie kom ik door het lezen van talloze stukjes over vogels waarin auteurs hun herinneringen ophalen aan het voormalig stuk natuur De Beer. In het fotoarchief van *het Vogeljaar* zit ook menige zwartwitfoto van dat gebied. Daardoor weet ik, hoewel ik er zelf nooit was, dat het daar destijds voor vogelaars heerlijk toeven moet zijn geweest. Helaas, De Beer is er niet meer.

Het is daarom goed dat Ed Buijsman zich heeft ingespannen voor het samenstellen van de uitgave 'Een eersteklas landschap'. Hierin beschrijft hij niet alleen de geschiedenis en de schoonheid van het gebied, maar ook de kronkels waarin toenmalige beleidsmakers, politici, ambtenaren en andere betrokkenen zich draaiden. Uiteindelijk leidde dit tot het verdwijnen

van het natuurmonument op 1 januari 1964. Het boek is opgebouwd rond een aantal thema's. Als eerste 'Een vogel-eiland', waarin het ontstaan van het gebied aan bod komt. Dan volgt 'Oorlog, voedsel, herstel'

dat verhaalt over bedreigingen en teloorgang door plannen voor inpoldering en gebruik als onderdeel van de Atlantikwall. In de volgende delen komt de natuurlijke rijkdom aan bod. Met nadruk op wat het gebied beroemd maakte: broedvogelpopulaties, trekvogels en mensen. Beheerders, vogelaars maar ook jagers. In de loop der tijd passeerden vele plannen tot ingrepen en voor ontwikkeling van het havengebied en infrastructurele werkzaamheden de ambtelijke burelen. Ook waren er acties voor behoud. Dit boek

vertelt daar alles over. Zo is de lezer getuige van de glorie-tijd, maar ook van de ondergang van het gebied.

Het boek is zeer fraai uitgevoerd en geeft een goed beeld van De Beer, dat in de loop der eeuwen niet alleen de speelbal van de Noordzeegolven was maar ook van projectontwikkelaars en ambtenaren. Een fraai gebied dat ooit zelfs de status van natuurgebied bezat, maar toch verdwenen is. Er is ook een website over deze uitgave. Daar vindt men meer informatie over het boek, maar u kunt via die website ook een dvd bestellen. Op deze dvd staat veel fotomateriaal. Het gaat dan om foto's die niet meer in het boek konden worden opgenomen, want dat was daarvan al rijkelijk voorzien. Op de dvd staan ook geluidsfragmenten van interviews, verscheidene historische documenten, films en reportages voor televisie. Kijk voor meer informatie op: <http://www.natuurmonumentdebeer.nl>.

Buijsman, E. (2007): 'Een eersteklas landschap' – De teloorgang van natuurmonument De Beer. 22 x 28,5 cm. Genaaid gebonden. 240 bladzijden. Geïllustreerd in kleur en zwartwit. ISBN 978-90-5345-328-5. Uitgeverij Matrijs, Utrecht. Prijs: € 29,95. Het boek is verkrijgbaar in de boekhandel maar ook te bestellen via de website www.natuurmonumentdebeer.nl of via <http://www.matrijs.com>.

RAK

De nieuwe Tirion natuurgids Vogels

Aan vogelgidsen heeft men tegenwoordig eigenlijk geen gebrek. Oudere vogelaars hoor je nog wel eens vertellen over hoe zij het in hun jongere jaren moesten stellen met alleen 'Zien is kennen!' of 'Wat vliegt daar?' De jeugd van tegenwoordig heeft meer keus. Toch verschijnen er met grote regelmaat steeds meer vogelgidsen. Bij Tirion is in de nieuwe generatie natuurgidsen het boek 'Vogels' verschenen. Het is van de hand van de Duitse ornitholoog Volker Dierschke.

Het is een boek in handzaam formaat, voorzien van een plastic omslaghoes, dat gemakkelijk in jas- of broekzak mee het veld in kan worden genomen. De indeling is fraai uitgevoerd en zeer overzichtelijk. Men heeft er heel veel zorg aan besteed het boekje toegankelijk te maken. Dat is goed, zeker voor een beginnende vogelaar als die weer eens gestresst in het veld staat

en vertwijfeld in zijn of haar gids staat te bladeren op zoek naar die mysterieuze vogel die – o jee – tot overmaat van ramp

inmiddels net weer is weggevlagen. Voor de meer gevorderde vogelaar moet ik hier direct op een klein minpuntje wijzen. Het boekje begint met zangvogels en eindigt met duikers, eendvogels en stormvogels. Niet de gebruikelijke volgorde dus,

maar dat wordt weer enigszins goed gemaakt door de gekleurde tabs voor de verschillende groepen en door de fraaie tekeningen die het zoeken vergemakkelijken. Voor een compacte gids als deze zijn veel vogels toch relatief groot afgebeeld. Dat helpt bij het terugzoeken. Bij de soortbeschrijvingen staan veel details vermeld. Ook is daarbij gezorgd voor een overzichtelijke presentatie. In het boek staan meer vogelfoto's dan -tekeningen, maar dat valt bij het doorbladeren helemaal niet op. Gelukkig zijn het toch de getekende vogelplaatjes die de basis vormen voor herkenning van vogels met behulp van deze gids.

Achterin het boek staan afbeeldingen van eieren. Ik vraag mij altijd af of die in een zakgids thuishoren. Zulke afbeeldingen kunnen mensen nieuwsgierig maken en dan gaan ze wellicht op zoek naar nesten. Dat is natuurlijk niet aan te bevelen. Misschien zijn die tekeningen bedoeld voor als u ooit eens een door predatoren geroofd stuk eierschaal op uw tuinpad aantreft. Ik denk echter niet dat ik op mijn tuinpad zomaar een eierschaal van een Goudhaantje of Zwarte Wouw zal aantreffen.

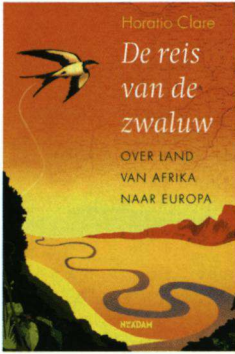
Dit overzichtelijke gidsje is oorspronkelijk in het Duits uitgegeven met als titel: 'Welcher Vogel ist das?'

Dierschke, V. (2008): Vogels. 19,5 x 11,5 cm. 256 bladzijden. Ingenaaid. Tekeningen en foto's in kleur. ISBN 978-90-5210-716-5. Tirion Uitgevers BV, Baarn. Prijs: € 17,95.

RAK

De reis van de zwaluw

Het boek dat onder de titel 'De reis van de zwaluw' werd uitgebracht, verhaalt over het idee van de schrijver om te proberen te achterhalen hoe de terugtrek van de Boerenzwaluwen verloopt. De reis van

deze zwaluwen loopt vanuit hun overwinteringsgebieden in Afrika naar Wales. De auteur kwam op het idee door zijn vader, die uit Zuid-Afrika afkomstig is en omdat hij zijn jeugd doorbracht in Wales. Daar is hij geboren en opge-

groeid. Als uiteindelijk resultaat kwam een reisboek tot stand. Daarin worden zijn ontmoetingen met Boerenzwaluwen summier beschreven. Het is een logisch gevolg van het feit dat hij niet echt naar de vogels op zoek is gegaan. Hij noteerde het slechts wanneer hij die toevallig tegenkwam. De reis volgt in grote lijnen

de veronderstelde route van de zwaluwen en is door de auteur voor een deel vliegend afgelegd met lijntoestellen. Zwaluwenliefhebbers die op zoek zijn naar trekgegevens, zullen weinig van hun gading vinden in deze publicatie. Toch is het een boeiend boek geworden, waarin de gebieden die de auteur passeert, treffend worden beschreven. Dit geldt ook voor hun geschiedenis en de mensen die hij ontmoet. Tussen deze teksten door komen de zwaluwen in beeld met informatie over inheemse namen, betekenis voor de bevolking en mythologie. Uit de literatuur afkomstige gegevens over het leven van de Boerenzwaluwen bieden helderheid over de sterfte en onderzoek naar foeraergebieden. Soms zijn waarnemingen met Afrikaanse vogelsoorten weergegeven.

Clare, Horatio (2009): De reis van de zwaluw – Over land van Afrika naar Europa. Vertaald door Heleen Schneider. Nieuw-Amsterdam, Amsterdam. Paperback. 12 routekaartjes. 366 bladzijden. ISBN 978 40 468 05 893. Prijs: € 19,95.

DAJ

Jaap Taapken Vogelfotoparade 2009

Jaarlijks wordt door de Stichting Het Vogeljaar de traditionele vogelfotowedstrijd uitgeschreven. De resultaten van wedstrijd geven de lezers van *het Vogeljaar* een indruk van het werk van de Nederlandse en Belgische vogelfotografen. Actiefoto's hebben de voorkeur. Voor deze fotowedstrijd kunnen zowel zwartwit- als kleurenfoto's worden ingezonden. Het maximumaantal is vijf foto's per inzender. Het formaat van de foto's moet minimaal 18 x 24 cm en pertinent niet groter dan 24 x 30 cm zijn. Alle foto's moeten op glanzend papier zijn afgedrukt. Zij mogen niet al eerder elders zijn gepubliceerd of aangeboden.

Er zullen vier prijzen worden toegekend: **eerste prijs € 350,-, tweede prijs € 200,-, derde prijs € 125,-, vierde prijs € 75,-.**

Op de middag van de prijsuitreiking wordt door de aanwezigen de Publieksprijs gekozen. De winnaar van de publieksprijs ontvangt een bedrag van € 125,-.

Bij de beoordeling van de inzendingen zal de redactie zo mogelijk worden bijgestaan door enkele bekende vogelfotografen. De bekroonde foto's zullen worden gepubliceerd in één van de eerstvolgende nummers die zullen verschijnen na de prijsuitreiking. Bovendien kunnen daarbij eventueel nog enkele foto's worden afgedrukt die grote waardering kregen van de jury.

De inzendingen voor de Jaap Taapken Vogelfotoparade 2009 moeten vóór 1 december 2009 in het bezit zijn van Wim Smeets.

Elke inzender ontvangt bericht van ontvangst van haar of zijn inzending. Van alle ingezonden foto's wordt een digitale kopie opgenomen in het redactiearchief. Deze blijft eigendom van *het Vogeljaar* en kan worden gebruikt voor eventuele publicatie in *het Vogeljaar* of andere uitgaven van de stichting. Na de prijsuitreiking kunnen fotografen hun eigen werk weer meenemen. Niet afgehaalde afdrucken van de foto's worden eigendom van *het Vogeljaar*. De uitgebreide voorwaarden voor deelname zijn te vinden op <http://www.vogeljaar.nl>. Indien u vragen heeft kunt u contact opnemen.

■ Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten, (033) 298 31 47, e-mail: smeets.foto@casema.nl.